

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ

імені адмірала Макарова

Факультет морського права

Кафедра національної безпеки та політичного аналізу

Код РПНД 073012

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the discipline

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ
National security of Ukraine

рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
тип дисципліни	<u>обов'язкова</u>
мова викладання	<u>українська</u>

Робоча програма навчальної дисципліни «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ» є однією із складових підготовки фахівців галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону, спеціальність 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності), освітньо-професійної програми «Внутрішньополітична безпека».

«16» 12 2024 року, 34 с.

Розробники: Ніколаєнко Н. О., доктор політичних наук, професор, в.о. зав. кафедри національної безпеки та політичного аналізу; Бахтін А. М., кандидат історичних наук, доцент кафедри національної безпеки та політичного аналізу, Шуляк С. О., кандидат педагогічних наук, доцент національної безпеки та політичного аналізу, Лісовський В. М., кандидат політичних наук, доцент кафедри національної безпеки та політичного аналізу, Касаткін В. В., викладач кафедри національної безпеки та політичного аналізу.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ» узгоджено з гарантом освітньої програми.

Гарант освітньо-професійної програми

«Внутрішньополітична безпека»

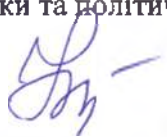
професор, доктор політичних наук

Наталія НІКОЛАЄНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ» розглянуто на засіданні кафедри Національної безпеки та політичного аналізу

Протокол № 4 від «18» 12 2024 р.

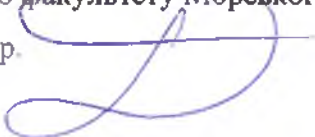

В. о. завідувача кафедри

Наталія НІКОЛАЄНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ» розглянуто Навчально-методичною комісією факультету Морського права

Протокол № 5 від «20» 12 2024 р.

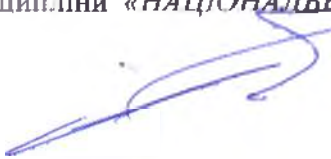

Голова

Дмитро БАРАНЕНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робочу програму навчальної дисципліни «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 10 від «23» 12 2024 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Опис навчальної дисципліни	6
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	7
3. Передумови для вивчення дисципліни	7
4. Очікувані результати навчання	7
5. Програма навчальної дисципліни	10
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	16
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	16
8. Критерії оцінювання результатів навчання.....	26
9. Засоби навчання, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна	29
10. Рекомендовані джерела інформації	29

ВСТУП

Анотація

Національна безпека - захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечуються сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам у сферах правоохоронної діяльності, боротьби з корупцією, прикордонної діяльності та оборони, міграційної політики, охорони здоров'я, охорони дитинства, освіти та науки, науково-технічної та інноваційної політики, культурного розвитку населення, забезпечення свободи слова та інформаційної безпеки, кібербезпеки та кіберзахисту, соціальної політики та пенсійного забезпечення, житлово-комунального господарства, ринку фінансових послуг, захисту прав власності, фондових ринків і обігу цінних паперів, податково-бюджетної та митної політики, торгівлі та підприємницької діяльності, ринку банківських послуг, інвестиційної політики, ревізійної діяльності, монетарної та валютної політики, захисту інформації, ліцензування, промисловості та сільського господарства, транспорту та зв'язку, інформаційних технологій, енергетики та енергозбереження, функціонування природних монополій, використання надр, земельних та водних ресурсів, корисних копалин, захисту екології і навколишнього природного середовища та інших сферах державного управління при виникненні негативних тенденцій до створення потенційних або реальних загроз національним інтересам

Ключові слова: *національна безпека, держава, суспільство, національні загрози, національні інтереси.*

Abstract

National security - the protection of the vital interests of a person and a citizen, society and the state, which ensures the sustainable development of society, timely detection, prevention and neutralization of real and potential threats to national interests in the areas of law enforcement, the fight against corruption, border activities and defense, migration policy, health care, childhood protection, education and science, scientific, technical and innovation policy, cultural development of the population, ensuring freedom of speech and information security, cybersecurity and cyber protection, social policy and pension provision, housing and communal services, the financial services market, protection of property rights, stock markets and securities circulation, tax, budget and customs policy, trade and entrepreneurship, the banking services market, investment policy, audit activity, monetary and foreign exchange policy, information protection, licensing, industry and agriculture, transport and communications, information technologies, energy and energy

conservation, the functioning of natural monopolies, the use of subsoil, land and water resources, minerals, protection of ecology and the environment and other areas of public administration in the event of negative trends creating potential or real threats to national interests.

Keywords: *national security, state, society, national threats, national interests..*

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	<u>5 СЕМЕСТР</u> Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	обов'язкова	
Модулів - 1	Спеціальність 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) Освітня програма: Внутрішньополітична безпека	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету			
Індивідуальне науково-дослідне завдання Написання контрольної роботи (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		5-й	5-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3; самостійної роботи студента –3.	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	15 год	9 год.
		Практичні	
		30 год.	13 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		45 год.	68 год.
		Вид контролю: Екзамен	
	Форма контролю: комбінована		

Найменування показників	<u>6 СЕМЕСТР</u> Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	обов'язкова	
Модулів - 1	Спеціальність 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) Освітня програма: Внутрішньополітична безпека	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету			
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>Написання контрольної роботи</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		6-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3; самостійної роботи студента –5.		Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Лекції
	15 год		9 год.
	Практичні		
	30 год.		13 год.
	Лабораторні		
	- год.		- год.
	Самостійна робота		
	75 год.		98 год.
Вид контролю: Екзамен			
Форма контролю: комбінована			

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «*НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ*» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми «Внутрішньополітична безпека» спеціальність 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

- **ІК-1.** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності).

Загальні компетентності:

- **ЗК-8.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- **ЗК-10.** Здатність здійснювати комплексно - кваліфікаційний аналіз, прогнозувати виклики та загрози національній безпеці та генерувати нові ідеї (креативність).

- **ЗК-11.** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані та професійні завдання та вирішувати практичні проблеми у галузі національної безпеки.

Фахові компетентності:

- **ФК-2.** Здатність аналізувати потенційні загрози національній безпеці за напрямками професійної діяльності, синтезувати інформацію щодо розроблення та реалізації елементів стратегії розвитку держави, регіону, галузі в безпековій сфері.

- **ФК- 3.** Здатність використовувати категоріальнопонятійний апарат загальної теорії національної безпеки.

- **ФК-7.** Здатність визначати необхідні технічні заходи врегулювання конфліктів і підтримання миру.

- **ФК-18.** Здатність використовувати якісні, кількісні методи та інструментарій структурно-функціонального прикладного аналізу з метою вирішення завдань з політичної, інформаційної, економічної та воєнної безпеки.

- **ФК- 20.** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми політичної, економічної та інформаційної безпеки

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумови для вивчення дисципліни *«НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ»* є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми (ОП):

- «Основи національної безпеки»;
- «Суспільно-політичні студії»;
- «Історія військово-політичних стратегій держав світу»;
- «Вступ до спеціальності».

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни *«НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ»* відповідно до освітньо-професійної програми «Внутрішньополітична безпека», спеціальність 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) передбачає формування та розвиток у студентів результатів навчання:

Програмні результати визначені ОП:

ПР-4. Вміти розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності).

ПР-9. Вміти розробляти програму та алгоритм вирішення завдань національної безпеки з використанням якісних і кількісних методів та інструментарію структурно-функціонального прикладного аналізу.

ПР-12. Вміти пояснювати місце та призначення політичних та безпекових інститутів України для ефективного здійснення заходів при виконання обов'язків з питань забезпечення національної безпеки.

ПР-17. Використовувати у професійній діяльності окремі елементи механізму впливу та взаємодії у процесі забезпечення окремих складових національної безпеки.

ПР-24. Вміти виконувати заходи територіальної оборони, мобілізаційної підготовки та мобілізації, а також цивільного захисту у межах професійної компетентності.

ПР-25. Вміти використовувати соціально-політичні, філософські, безпекові знання, поняття, теорії; знання військово-політичної теорії, соціально-політичного аналізу та прогнозування до характеристики владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів органів безпеки в контексті вирішення проблем політичної, інформаційної, економічної та воєнної безпеки.

ПР-27. Вміти розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері внутрішньополітичної безпеки, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та гібридних загроз.

ПР-29. Вміти розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми політичної, інформаційної, економічної та воєнної безпеки.

ПР-30. Вміти здійснювати обґрунтування варіантів побудови систем моніторингу та протидій гібридним загрозам.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5 семестр

МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

Основи національної безпеки держави – організаційно-правові аспекти

Тема 1. Поняття та зміст національної безпеки.

Визначення дифеніції «національна безпека». Складові національної безпеки. Сучасні уявлення про безпеку. Категорія «національна безпека»: сутнісні та змістовні особливості. Сутність та взаємозв'язок основних понять теорії національної безпеки та національних інтересів. Сутність поняття «національна безпека» та його взаємозв'язок з поняттями «націоналізм» і «нація». Поняття, зміст суб'єктів та об'єктів національної безпеки. Складові національної безпеки та їх характеристика (політична безпека, державна безпека, економічна безпека, соціальна безпека, інформаційна безпека, екологічна безпека тощо). Національної безпека, як характеристика розвитку соціуму і держави, її види та складові. Поняття «загроза», «виклик» та «ризик» в теорії національної безпеки Умови формування та захисту національних цінностей України та їх зв'язок з національними інтересами.

Література: [45, с.38-48; 49, с.21-35].

Тема 2. Проблеми конституційно-правового забезпечення національної безпеки України. Правові ознаки сектора безпеки і оборони Об'єкт (предмет) сектора безпеки і оборони. Суб'єкти (складові) сектора безпеки і оборони. Сфери (межі) сектора безпеки і оборони. Суб'єктивна ознака сектора безпеки і оборони.

Стратегія національної безпеки України в сучасних умовах: завдання і проблеми реалізації. Конституційні гарантії забезпечення національної безпеки Української держави. Законодавче забезпечення національної безпеки України.

Література:[1, с. 421-480;]

Тема 3. Зовнішня політика України із забезпечення національної безпеки: загальний стан і перспективи розвитку. Національна безпека як об'єкт зовнішньої політики України Правові засади зовнішньої політики із забезпечення національної безпеки. Основні напрями зовнішньої політики української держави в здійсненні завдань національної безпеки. Виклики та загрози зовнішній політиці України щодо забезпечення національної безпеки та шляхи їх нейтралізації. Трансформація моделі зовнішньої політики у стратегії забезпечення національної безпеки України

Література: [2, с. 329-360]

1. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Соціально-політичні системи та інститути

Тема 5.Теоретико-методологічні засади формування та забезпечення безпеки. Безпека як філософська, соціальна та економічна категорія та тенденції розвитку соціальної безпеки в Україні. Трансформації моделі соціальної безпеки у правовому полі національної безпеки . Багаторівнева система соціальної, національної безпеки: чинники формування та механізми взаємодії.

Література: [2, с.11-43]

Тема 6. Загальна оцінка стану та проблем національної безпеки в Україні. Характеристики та особливості прояву внутрішніх загроз соціальній безпеці. Формування соціально-економічних умов протидії соціально-економічним небезпекам. Консолідація українського суспільства на засадах стабільності, соціального порядку та довіри.

Література: [8, с.9-20, с. 49-55]

Тема 7. Система забезпечення національної безпеки та оцінка її потенціалу. Ідентифікація та моніторинг загроз національній безпеці. Види, ієрархія та класифікація

небезпек національним інтересам. Класифікація небезпек національним інтересам та межа трансформації потенційних загроз. Визначення рівня загроз та викликів національній безпеці.

Література: [3, с. 74-80, с. 146-161 18, с. 148-158]

Тема 8. Правові основи, суб'єкти та об'єкти стратегічного планування забезпечення національної безпеки в Україні

Пріоритети державної політики України щодо забезпечення національної безпеки. Розробка Стратегії національної безпеки. Підходи щодо розробки стратегії національної безпеки. Методологічні основи розробки та оцінки варіантів Стратегії національної безпеки. Особливості організації стратегічного планування в Україні. Досвід інших країн щодо організації стратегічного планування забезпечення національної безпеки. Пріоритети та механізми стратегічного планування колективної безпеки в ЄС.

Література: [8 Закон України]

Тема 9. Сучасні глобальні процеси та виклики безпеці. Зміни міжнародного безпекового середовища в постбіполярну добу. «Жорсткі» і «м'які» загрози безпеці. Україна в сфері дії нових безпекових загроз. Глобальне середовище безпеки. Конфлікт цінностей. Загострення геополітичного суперництва та боротьба за ресурси. Нерівномірність соціально-економічного розвитку та маргіналізація країн і регіонів. Ерозія державності. Розпад політичних утворень і виникнення феномену «держав, що не відбулися. Неконтрольоване поширення зброї масового ураження (ЗМУ) та звичайних озброєнь.. Інформаційні технології впливу на безпеку держав. Загострення локальних конфліктів Міжнародний тероризм. Глобалізація криміналу. Нелегальна міграція та нерегульованість прикордонного режиму. Європейське середовище безпеки. Європейська система безпеки: оптимальна модель та реальний стан. Безпекове середовище України в європейському контексті.

Література: [4, с. 184-297]

Тема 10. Гібридна війна: сутність, складові та ключові дефініції. Компоненти гібридної війни: – інформаційно-пропагандистські; – політико-дипломатичні; – торгово-економічні з елементами лобістсько-корупційних; – енергетичні та інфраструктурні; – розвідувально-диверсійно-партизанські; – регулярні бойові дії; – можливість обмеженого застосування тактичної ядерної зброї. Характеристика рис гібридної війни.. Концептуальне обґрунтування гібридної війни Д. Кілаллен, Д. Ласіка, Джеймс Н. Маттіс ,Ф. Хоффман. Витоки гібридних війн: досвід XX століття. Гібридна війна та її інформаційна складова. Гібридна війна як нова форма ведення війни, війна четвертого покоління, потужний монстр, діяльність якого спрямована на досягнення політичних цілей.

Література: [16, с.15-93]

6 семестр

МОДУЛЬ 2.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Державне управління у сфері національної безпеки України

Тема 11. Державне управління у сфері національної безпеки. Методологічні та організаційно-правові засади державного управління у сфері національної безпеки Мета, суб'єкти та об'єкти державного управління у сфері національної безпеки. Основи розробки науково обґрунтованих рішень з питань забезпечення національної безпеки. Моделювання процесу розробки та прийняття рішення щодо забезпечення національної безпеки. Баланс інтересів суспільства та держави, як мета суб'єктів забезпечення національної безпеки. Функції та критерії ефективності державного управління у сфері національної безпеки інституційно-цивілізаційні засади механізму забезпечення національної безпеки.

Література: [18 с.257-321]

Тема 12. Концептуальні засади державної політики та стратегічного планування національної безпеки. Чинники, які здійснюють вплив на політику національної безпеки

України та її основні завдання. Інституційні засади державної політики національної безпеки. Правові основи, принципи та суб'єкти державної політики національної безпеки. Демократичний контроль за секторами національної безпеки. Формалізація процесу стратегічного планування забезпечення національної безпеки. Основні поняття, принципи та суб'єкти оборонного планування.

Література: [38, с.5-14, с 33-36]

Тема 13. Стратегічне управління у сфері національної безпеки. Місце та роль концепцій, доктрин та стратегій при стратегічному управлінні у сфері національної безпеки. Цілі, критерії ефективності, суб'єкти та схема стратегічного управління у сфері національної безпеки.

Література: [18, с. 246-261]

Тема 14. Роль ЗСУ в розбудові сфери національної безпеки.

Структура ЗСУ: нові підходи та проблеми реформування. Створення нових підрозділів в ЗСУ (на прикладі Сил спеціальних операцій., Сил безпілотних систем ЗСУ. Десантно-штурмові війська Збройних сил України. Сили спеціальних операцій як найсучасніша складова Збройних Сил України. Військова реформа в Україні з 2014 року

Література: [2, с.26-31, с. 937 - 961]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 4. **Сучасні соціально-політичні процеси**

Тема 15. Політична безпека України та її реалізація в сучасних умовах. Політична безпека України як наукова і практична проблема. Завдання і функції держави з забезпечення політичної безпеки. Організація системи забезпечення політичної безпеки країни. Державне регулювання національної політичної безпеки Посилення політичної безпеки у контексті внутрішніх і зовнішніх загроз.

Література: [35,с. 132-158]

Тема16. Місце політичної безпеки в межах загальної системи національної безпеки. Загрози та виклики політичній безпеці України в умовах гібридної війни. Класифікаційні виміри загроз політичній безпеці. Шляхи підвищення рівня політичної безпеки Української держави на сучасному етапі її розвитку. Основні напрями можливого застосування зарубіжного досвіду забезпечення політичної безпеки України в сучасних складних геополітичних умовах.

Література [4, с.1007-1022]

Тема 17. Місце і роль інформаційної безпеки в системі національної безпеки держави Інформаційно-аналітичне забезпечення політики національної безпеки. Інформаційна безпека як складова національної безпеки держави. Інформаційна безпека як складова інших сфер національної безпеки держави. Інформаційні виклики гібридної війни. Специфіка інформаційно-комунікаційної складової ведення гібридних агресій.

Література:[22, с.12-95]

Тема 18.Інформаційні війни як джерело загроз національній безпеці держави. Конструкт інформаційної складової гібридної війни Сутність поняття «інформаційна війна». Чинники, які обумовлюють неминучість інформаційних воєн Погляди зарубіжних фахівців на ведення інформаційної війни. Погляди військового керівництва США на ведення інформаційної війни. Інформаційна війна за поглядами китайських військових аналітиків. Погляди російських військових фахівців на роль інформаційної компоненти у війнах майбутнього.

Література: [43 с. 134-145]

Тема 19. Економічна безпека України: виклики та загрози. Економічна безпека як складовий елемент національної безпеки. Економічна безпека як засіб захисту національних інтересів держави. Елементи економічної безпеки: ресурсний, сировинний, енергетичний, фінансовий, військово-економічний, інформаційний, продовольчий, соціальний, демографічний, екологічний елементи та тіньова економіка.

6 семестр								
Модуль 2.								
Змістовий модуль 3.								
Державне управління у сфері національної безпеки України								
Тема 11. Державне управління у сфері національної безпеки.	12	1	4	7	12	1	1	10
Тема 12. Концептуальні засади державної політики та стратегічного планування національної безпеки.	12	1	4	7	14	2	2	10
Тема 13. Стратегічне управління у сфері національної безпеки.	12	1	4	7	14	2	2	10
Тема 14. Роль ЗСУ в розбудові сфери національної безпеки..	10	1	2	7	12		2	10
Тема 15. Політична безпека України та її реалізація в сучасних умовах.	14	1	6	7	10		1	9
Разом за змістовим модулем 3	60	5	20	35	63	5	8	49
Змістовний модуль 4.								
Сучасні соціально-політичні процеси.								
Тема 16. Місце політичної безпеки в межах загальної системи національної безпеки	12	2	2	8	13	1	1	10
Тема 17. Місце і роль інформаційної безпеки в системі національної безпеки держави	12	2	2	8	13	1	1	10
Тема 18. Інформаційні війни як джерело загроз національній безпеці держави.	12	2	2	8	13	1	1	10
Тема 19. Економічна безпека України: виклики та загрози.	12	2	2	8	13	1	1	10
Тема 20. Підходи, методи та технології реагування на загрози національній безпеці	12	2	2	8	10		1	9
Разом за змістовим модулем 4	60	10	10	40	62	4	5	49
Усього годин за 6 семестр	120	15	30	75	120	9	13	98

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
	5 СЕМЕСТР		
	Модуль 1. Змістовний модуль 1.		
1	Поняття та зміст національної безпеки.	2	2
2	Проблеми конституційно-правового забезпечення національної безпеки України.	4	2
3	Зовнішня політика України із забезпечення національної безпеки: загальний стан і перспективи розвитку	2	2
4	Методологічні та правові основи розвитку сектора безпеки і оборони України.	2	2
	Змістовний модуль 2.		
5	Теоретико-методологічні засади формування та забезпечення безпеки.	2	2
6	Загальна оцінка стану та проблем національної безпеки в Україні	4	1
7	Система забезпечення національної безпеки та оцінка її	4	1

	потенціалу.		
8	Правові основи, суб'єкти та об'єкти стратегічного планування забезпечення національної безпеки в Україні	4	1
9	Сучасні глобальні процеси та виклики безпеці.	2	
10	Гібридна війна: сутність, складові та ключові дефініції	4	
	Разом за семестр	30	13
	6 СЕМЕСТР		
	Модуль 2.		
	Змістовий модуль 3.		
11	Державне управління у сфері національної безпеки.	4	1
12	Концептуальні засади державної політики та стратегічного планування національної безпеки	4	2
13	Стратегічне управління у сфері національної безпеки.	4	2
14	Роль ЗСУ в розбудові сфери національної безпеки...	2	2
15	Політична безпека України та її реалізація в сучасних умовах.	6	1
	Змістовний модуль 4.		
16	Місце політичної безпеки в межах загальної системи національної безпеки	2	1
17	Місце і роль інформаційної безпеки в системі національної безпеки держави	2	1
18	Інформаційні війни як джерело загроз національній безпеці держави.	2	1
19	Економічна безпека України: виклики та загрози.	2	1
20	Підходи, методи та технології реагування на загрози національній безпеці	2	1
	Разом за семестр	30	13

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання:

- Підготовка до лекційних занять – **0,5 год. – 1 год. / 1 лекція;**
- Підготовка до практичних занять – **0,5 год. – 1 год. / 1 заняття;**
- Підготовка презентації – **15 год. на 1 роботу;**
- Підготовка тез статей, доповідей на конференціях (1 робота) - **15 год. на 1 роботу;**
- Аналіз практичних, проблемних ситуацій (заочна форма) – **мінімум 15 год. на 1 роботу;**
- Підготовка до підсумкової контрольної роботи (заочна форма) – **(15-30 год.) на 1 захід;**
- Підготовка до модульної контрольної роботи (денна форма) – **(15-30 год.) на 1 захід;**
- Підготовка до підсумкової атестації (залік, екзамен) - **(15-30 год.) на 1 захід;**

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
	5 семестр		
1	Підготовка до лекційних занять	7,5	4,5
2	Підготовка до практичних занять	7,5	6,5
3	Підготовка презентації	-	20
	Підготовка до модульної контрольної роботи (денна форма)	15	
	Підготовка до підсумкової контрольної роботи (заочна форма)		19

5	Підготовка до підсумкової атестації (екзамен)	15	18
Разом за 5 семестр		45	68
6 семестр			
1	Підготовка до лекційних занять	7,5	4,5
2	Підготовка до практичних занять	7,5	6,5
3	Підготовка тез статей, доповідей на конференціях (1 робота)	15	15
4	Аналітичний огляд, аналіз практичних, проблемних ситуацій (1 робота)		25
	Підготовка презентації	15	
	Підготовка до модульної контрольної роботи (денна форма)	15	
	Підготовка до підсумкової контрольної роботи (заочна форма)		17
5	Підготовка до підсумкової атестації (екзамен)	15	30
Разом за 6 семестр		75	98

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ЇХ ДЕМОНСТРУВАННЯ

Методи навчання для всіх видів занять:

- робота з літературою; пояснення; дискусія; диспут.
- для лекційних занять: лекція; бесіда; ілюстрування; відеометод;
- для практичних занять: вправа-практична робота - метод поглиблення і закріплення теоретичних знань та перевірки наукових висновків; дидактична гра.

Методи контролю і самоконтролю:

- Фронтальне опитування;
- Контрольні роботи, письмові заліки;
- Контрольні тестові роботи програмованого типу (перелік запитань і можливі варіанти відповідей);

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- Усні відповіді;
- Виконання практичних завдань;
- контрольні роботи;
- іспит;
- стандартизовані тести;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Досягнення здобувачів вищої освіти оцінюються за **100-бальною** системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки з модульних контролів за двома змістовими модулями. У проміжних оцінках здобувач вищої освіти може набрати **до 60 балів**. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (виконання презентації (денна форма навчання **6 семестр**, заочна форма навчання **5 семестр**), підготовка статей, доповідей на конференціях (денна та заочна форма навчання **6 семестр**), аналітичний огляд, аналіз проблемних, практичних ситуацій (заочна форма навчання **6 семестр**), виконання модульної контрольної роботи (відповіді на теоретичні запитання та тестування - денна форма

навчання **5 і 6** семестр), виконання підсумкової контрольної роботи (відповіді на теоретичні запитання та тестування - заочна форма навчання **5 і 6** семестр).

Питома вага заключного іспиту в загальній системі оцінок – **40 балів**. Право здавати заключний іспит дається здобувачу вищої освіти, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок набирає не менше **60 балів**. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки іспиту.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

5 СЕМЕСТР

Відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання (денна форма навчання)
3	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки
2	Відповідь правильна, логічна, містить аргументовані висновки
1	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 30 балів (10 тем по 3 бали)</i>	

Модульна контрольна робота (для денної форми навчання) проводиться у формі тестування та відповідей на 4 теоретичні запитання.

Модульна контрольна робота (відповідь на 2 теоретичні запитання)	Критерії оцінювання (денна форма навчання)
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію,

	узагальнення, містить аргументовані висновки.
4	Відповідь правильна, повна, логічна, допущені несуттєві помилки й неточності у викладенні матеріалу.
3	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки й неточності у викладенні матеріалу.
2	Відповідь частково правильна, але містить неточності, недостатньо обґрунтована.
1	Відповідь має значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована
0	Студент не дає відповіді
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 20 балів (4 відповіді по 5 балів)</i>	

Контроль у формі тестування (для денної форми навчання)

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 10 балів</i>										

Відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання (заочна форма навчання)
3	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки
2	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна, допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 24 бали (8 тем по 3 бали)</i>	

Виконання презентації	Критерії оцінювання (заочна форма навчання)
14-16	Презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, матеріали ілюстрації підготовлені

	відповідно до вимог, що висуваються.
10-13	Презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, на які не завжди дано посилання у доповіді або ілюстративні матеріали оформлені з незначними зауваженнями.
6-9	Презентація гарно організована, містяться матеріали, на які не завжди дано посилання у доповіді або ілюстративні матеріали оформлені з незначними зауваженнями.
4-5	Ілюстративні матеріали низької якості, в організації презентації спостерігається невпевненість
1-3	Ілюстративні матеріали низької якості, в доповіді немає посилань на ілюстративні матеріали
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 16 балів</i>	

Підсумкова контрольна робота (для заочної форми навчання) проводиться у формі тестування та відповідей на 2 теоретичні запитання.

Підсумкова контрольна робота (відповідь на 2 теоретичні запитання)	Критерії оцінювання (заочна форма навчання)
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки.
4	Відповідь правильна, повна, логічна, допущені несуттєві помилки й неточності у викладенні матеріалу.
3	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки й неточності у викладенні матеріалу.
2	Відповідь частково правильна, але містить неточності, недостатньо обґрунтована.
1	Відповідь має значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована
0	Студент не дає відповіді
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 10 балів (2 відповіді по 5 балів)</i>	

Контроль у формі тестування (для заочної форми навчання)

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
---------------------------------	-----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: заочна форма навчання 10 балів</i>										

Екзамен проводиться у комбінованій формі (письмові відповіді та усний захист) для **заочної** та **денної** форми навчання. До екзаменаційного білету входить чотири питання. Кожне питання оцінюється у **10** балів. Максимально за екзамен студент може отримати **4x10 балів=40 балів**.

Екзамен	Критерії оцінювання (заочна та денна форма навчання)
10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому додаткову літературу.
7-9	Володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи тільки обов'язкову літературу.
4-6	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його зміст без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності.
1-3	Частково володіє навчальним матеріалом, допускає при цьому суттєві помилки. При викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини.
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 40 балів (4 запитання по 10 балів)</i>	

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Відповіді на практичних заняттях	10x3=30 балів	8x3=24 бали
Виконання презентації		1x16=16 балів
Написання підсумкової контрольної роботи	_____	1x20=20 балів
Написання модульної контрольної роботи	1x30=30 балів	-----
Екзамен	40 балів	40 балів
Всього	100 балів	100 балів

6 СЕМЕСТР

Відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання (денна форма навчання)
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки
1	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 20 балів (10 тем по 2 бали)</i>	

Підготовка тез статей, доповідей на конференціях (1 робота)	Критерії оцінювання (денна форма навчання)
7	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки.
5-6	Завдання виконано в цілому правильно, відповідь достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки й неточності у викладенні матеріалу.
3-4	Завдання виконано частково правильно, відповідь містить неточності, недостатньо обґрунтована.
1-2	Завдання має значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтовано
0	Студент не надав роботи
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 1 робота – 7 балів</i>	

Виконання презентації	Критерії оцінювання (денна форма навчання)
13	Презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, матеріали ілюстрації підготовлені відповідно до вимог, що висуваються.
10-12	Презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, на які не завжди дано посилання у доповіді або ілюстративні матеріали оформлені з незначними

Відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання (заочна форма навчання)
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки
1	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 20 балів (10 тем по 2 бали)</i>	

Підготовка тез статей, доповідей на конференціях (1 робота)	Критерії оцінювання (заочна форма навчання)
7	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки.
5-6	Завдання виконано в цілому правильно, відповідь достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки й неточності у викладенні матеріалу.
3-4	Завдання виконано частково правильно, відповідь містить неточності, недостатньо обґрунтована.
1-2	Завдання має значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтовано
0	Студент не надав роботи
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 1 робота – 7 балів</i>	

Аналіз практичних, проблемних ситуацій (1 робота)	Критерії оцінювання (денна форма навчання)
13	Презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, матеріали ілюстрації підготовлені відповідно до вимог, що висуваються.
10-12	Презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, на які не завжди дано посилання у

Підсумкова контрольна робота (відповідь на 2 теоретичні запитання)	Критерії оцінювання (заочна форма навчання)
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки.
4	Відповідь правильна, повна, логічна, допущені несуттєві помилки й неточності у викладенні матеріалу.
3	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки й неточності у викладенні матеріалу.
2	Відповідь частково правильна, але містить неточності, недостатньо обґрунтована.
1	Відповідь має значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована
0	Студент не дає відповіді
Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 10 балів (2 відповіді по 5 балів)	

[illegible]

балів

Екзамен проводиться у комбінованій формі (письмові відповіді та усний захист) для **заочної** та **денної** форми навчання. До екзаменаційного білету входить чотири питання. Кожне питання оцінюється у **10** балів. Максимально за екзамен студент може отримати **4x10 балів=40 балів**.

Екзамен	Критерії оцінювання (заочна та денна форма навчання)
10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому додаткову літературу.
7-9	Володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи тільки обов'язкову літературу.
4-6	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його зміст без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності.
1-3	Частково володіє навчальним матеріалом, допускає при цьому суттєві помилки. При викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини.
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: 40 балів (4 запитання по 10 балів)</i>	

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Відповіді на практичних заняттях	10x2=20 балів	10x2=20 балів
Підготовка тез статей, доповідей на конференціях	1x7=7 балів	1x7=7 балів
Виконання презентації	1x13=13 балів	1x13=13 балів
Написання підсумкової контрольної роботи	_____	1x20=20 балів
Написання модульної контрольної роботи	1x20=20 балів	-----
Екзамен	40 балів	40 балів
Всього	100 балів	100 балів

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5 СЕМЕСТР

		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	1x3=3
	T2	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	1x3=3
	T3	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	1x3=3
	T4	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	1x3=3
ЗМ2	T5	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	1x3=3
	T6	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	1x3=3
				Захист презентації	1x16=16
	T7	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	1x3=3
	T8	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	1x3=3

	T9	Відповідь на практичному занятті	1x3=3		
	T10	Відповідь на практичному занятті	1x3=3		
Написання підсумкової контрольної роботи		_____	_____		1x20=20
Написання модульної контрольної роботи			1x30=30	_____	_____
Підсумковий контроль (залік)		Екзамен	40	Екзамен	40
Разом			100		100

6 СЕМЕСТР

		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 3	T11	Відповідь на практичному занятті	1x2=2	Відповідь на практичному занятті	1x2=2
	T12	Відповідь на практичному занятті	1x2=2	Відповідь на практичному занятті	1x2=2
	T13	Відповідь на практичному занятті	1x2=2	Відповідь на практичному занятті	1x2=2

	T14	Відповідь на практичному занятті	1x2=2	Відповідь на практичному занятті	1x2=2
ЗМ 4	T15	Відповідь на практичному занятті	1x2=2	Відповідь на практичному занятті	1x2=2
	T16	Відповідь на практичному занятті	1x2=2	Відповідь на практичному занятті	1x2=2
		Захист тез статей, доповіді на конференції	1x7=7	Захист тез статей, доповіді на конференції	1x7=7
	T17	Відповідь на практичному занятті	1x2=2	Відповідь на практичному занятті	1x2=2
	T18	Відповідь на практичному занятті	1x2=2	Відповідь на практичному занятті	1x2=2
	T19	Відповідь на практичному занятті	1x2=2	Відповідь на практичному занятті	1x2=2
		Захист презентації	1x13=13	Аналіз практичних, проблемних ситуацій	1x13=13
	T20	Відповідь на практичному занятті	1x2=2	Відповідь на практичному занятті	1x2=2
Написання		_____	_____		1x20=20

підсумкової контрольної роботи				
Написання модульної контрольної роботи		1x20=20	_____	_____
Підсумковий контроль (залік)	Екзамен	40	Екзамен	40
Разом		100		100

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

- дистанційне навчання за допомогою Google Classroom;
- мультимедіа-, проекційна апаратура (проектори, екрани тощо);
- комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі;
- бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Антонов В. О. Конституційно-правові засади національної безпеки України: монографія. Київ: ТАЛКОМ, 2017. 576 с. URL: [http://idpnan.org.ua/files/antonov-v.o.-konstitutsiyno-pravovi-zasadi-natsionalnoyi-bezpeki-ukrayini- d .pdf](http://idpnan.org.ua/files/antonov-v.o.-konstitutsiyno-pravovi-zasadi-natsionalnoyi-bezpeki-ukrayini-d.pdf)
2. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення. монографія, за ред. Криштанович М.Ф., Пушак Я.Я., Флейчук М.І., Франчук В.І. Львів : Сполом, 2020. 418 с. : рис., табл. Бібліогр. . в кінці розд. URL: http://nbuviap.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/Dergavna_polituka_zabezpechennya_nacionalnoi_bezpeku_Ukrainu.pdfРозділ
3. Глобальна та національна безпека: підручник за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с. URL: <file:///C:/B8/Navchalniy-posibnik-GPNB.pdf>
4. Глобальна та національна безпека: підручник, автор. кол.: В.І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянчук; за заг. ред. Г.П. Ситника, К.: НАДУ, 2016. 784 с.
5. Горбулін В.П. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки: монографія. К.: НІСД, 2010. – 288 с.
6. Глобальна та національна безпека: підручник, за заг. ред. Г. Ситника. К.: НАДУ, 2016. 784 с.
7. Горбулін В.П. Системно-концептуальні стратегії національної безпеки України, К.: “НВЦ “Євроатлантикінформ”, 2017. – 592 с.
8. Закон України «Про національну безпеку України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>
9. Качинський А.Б. Індикатори національної безпеки: визначення та застосування їх граничних значень: монографія, К.: НІСД, 2013. 104 с.
10. Концепція (основи державної політики) національної безпеки України . URL: www.search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/find:Концепція.F970003.html.
11. Магда Є. Гібридна війна: вижити і перемогти. Харків, 2015. URL:

http://docs.google.com/viewerng/viewer?url_

12. Національна безпека: національні цінності, інтереси, цілі, завдання . URL: <https://bintel.org.ua/nukma/nacionalna-bezpeka/>
13. Національна безпека: світоглядні та теоретико-методологічні засади : монографія / за заг. ред. О. П. Дзьобаня. Харків : Право, 2021. 776 с.
14. Основи стратегічного планування національної безпеки : навч. посіб.; за ред. Г. П. Ситника. –К. : ВПЦ "Київський університет", 2022. 208 с.
15. Пріоритети та реформування системи забезпечення національної безпеки України в сучасних умовах URL: <https://bintel.org.ua/nukma/nacionalna-bezpek a/>
16. Рущенко І. П. Російсько-українська гібридна війна: погляд соціолога: монографія. Харків, 2015. 268 с.
17. Світова гібридна війна: український фронт: монографія. Київ: НІСД, 2017. 496 с.
18. Ситник Г. П., Зубчик О. А., Орел М. Г., Штельмашенко М. Г. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування: підручник, за ред. Г. П. Ситника. К.: ВПЦ «Київський університет», 2020. 504 с.
19. Ситник Г.П., Неліпа Д.В., Орел М.Г. Зовнішня політика та національна безпека: навч.посібник. К.: Видавець Кравченко Я.О., 2021. 244 с.
20. Ситник Г.П., Орел М.Г. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник, за ред. Г.П.Ситника. К.: МАУП, 2021. 372 с.
21. Ситник Г.П., Сучасні проблеми розвитку теорії національної безпеки: курс лекцій. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 136 с.
22. Ситник Г.П., Організаційно-правові засади забезпечення воєнної безпеки України: курс лекцій, К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 112 с.
23. Ситник Г.П., Виклики національній безпеці у контексті формування нового світового порядку: курс лекцій. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 103 с.
24. Ситник Г.П., Сучасні проблеми розвитку теорії національної безпеки: курс лекцій, К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 136 с.
25. Тертичка В.В. Стратегічне управління: підручник. К.: "К.І.С.", 2017. 932 с.
26. Філософія війни та миру: курс лекцій. Г.П.Ситник. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 118 с.
27. Стратегія національної безпеки України. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>
28. Сектор безпеки і оборони України: теорія, стратегія, практика. Монографія / [Ф.В. Саганюк, В.С. Фролов, О.В. Устименко, М.М. Лобко та ін.] – К.: Академпрес, 2017. 180 с. URL: <http://www.nationalsecurity.in.ua/sector-of-security-and-defense-of-ukraine/>
29. Ткаченко В. М. Україна – Росія: на сконі «пропащого часу»: науково-популярне видання. Київ, 2018. 480 с.
30. Ткачук Т. Ю. Забезпечення інформаційної безпеки в умовах євроінтеграції України: правовий вимір. Київ: АртЕк, 2018. 422 с..

Додаткова література

31. Власюк О. С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. Праці.К. : НІСД, 2016. 528 с
32. Концептуальні засади розвитку системи забезпечення національної безпеки України: аналіт. доп. / О.О. Резнікова, В.Ю. Цюкало, В.О. Паливода та ін. Київ: НІСД, 2015. 58 с.
33. Мелеганіч Г.І. Безпекова стратегія України в умовах сучасних міжнародних викликів та загроз URL: www.journals.kiev.ua/index.php/pol_n/article/.../2518/2248.
34. Методологія стратегічного планування в умовах глобальних загроз національній безпеці та міжнародній стабільності: монографія, за заг. ред. Л.М. Шипілової. К.: НАДУ, 2017. 300 с.
35. Ніколаєнко Н. О. Гібридні інформаційно–політичні технології маніпулювання суспільної свідомістю під час окупації Криму. *Гілея (науковий вісник)*. 2018. Вип. 139 (12). Ч. 3. Політичні науки. С. 97–101.

36. Ніколаєнко Н. О., Василевич Ю. В. Сучасні суспільно-політичні тенденції розвитку України в контексті російсько-української гібридної війни. *Гілея (науковий вісник)*. 2019. Вип. 14. С. 82–85.

37. Ніколаєнко Н.О., Комарчук О.О., Засоби масової комунікації як детермінанти гібридної війни Миколаїв, монографія: НУК, 2021. 196 с.

38. Природничі проблеми національної безпеки України у викликах новітньої історії : монографія, За ред. Г.І. Рудька, В.В. Стецюка. Київ–Львів–Гейдельберг–Малага–Чернівці: Букрек, 2019. 504 с.

39. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : монографія. Київ : НІСД, 2022. 532 с.

40. Парахонський Б. О., Яворська Г. М. Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл : монографія. Київ. НІСД, 2019. 560 с.

41. Власюк О. С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. Праці.К. НІСД, 2016. 528 с.

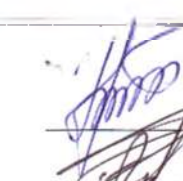
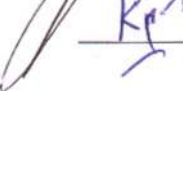
Інформаційні Інтернет ресурси

https://www.president.gov.ua/	Сайт Президента України
https://www.rnbo.gov.ua/	Сайт Ради національної безпеки і оборони України - координаційний орган з питань національної безпеки і оборони при Президентові України.
https://www.kmu.gov.ua/	Сайт Кабінету міністрів України
https://ssu.gov.ua/	Сайт Служби безпеки України»
https://mod.gov.ua/	Сайт Міністерства оборони України
https://szru.gov.ua/history/stories	Сайт Служби зовнішньої розвідки України.
https://mvs.gov.ua/struktura/team	Сайт Міністерства внутрішніх справ України
https://www.nasbu.edu.ua/	Сайт Національної академії СБУ. Академія забезпечує підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації співробітників Служби безпеки України.
https://nuou.org.ua/	Сайт Національного університету оборони України
https://www.vstup-nasv.info/	Сайт Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного
https://mil.knu.ua/ua/	Сайт Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – ВІКНУ) є сучасним міжвідомчим, багатoproфільним, інтегрованим військовим навчальним підрозділом провідного вищого навчального закладу України, що здійснює підготовку професіоналів з повною вищою освітою для Збройних Сил України та інших силових структур сектору безпеки і оборони України: Служби безпеки України, Державної служби України з питань надзвичайних ситуацій, Державної прикордонної служби України, Служби зовнішньої розвідки України, Національної гвардії України, Державної спеціальної служби транспорту.

https://niss.gov.ua/	Сайт Національного інституту стратегічних досліджень, який є базовою науково-дослідною установою науково-аналітичного супроводження діяльності Президента України та Ради національної безпеки і оборони України, консультативно-дорадчим органом при Президентіві України.
https://razumkov.org.ua/vydanni-a/zhurnal-natsionalna-bezpeka-i-oborona	Сайт журналу «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА і ОБОРОНА», Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова
https://security-journal.nasbu.edu.ua/index.php/nbpe	Сайт журналу «Національна безпека: право та економіка»
http://nio.nuou.org.ua/index	Сайт журналу "Наука і оборона" включений до категорії "Б" наукових фахових видань України Спеціальності, за якими видання публікує наукові праці: 253 – Військове управління (за видами збройних сил) 254 – Забезпечення військ (сил) 255 – Озброєння та військова техніка 256 – Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)
http://viv.nuou.org.ua/	Сайт журналу «Воєнно-історичний вісник»
http://www.ucipr.kiev.ua	На сайті українського незалежного центру політичних досліджень - електронний журнал "Пріоритети", публікації статей, круглі столи, фокус-групи, конференції, семінари, моніторинги.
http://www.lsej.org.ua/	Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання, засноване <u>юридичним факультетом Запорізького національного університету</u>
https://sas.ztu.edu.ua/about	Сайт електронного журналу «Society and Security» заснований у жовтні 2023 року та видається Державним університетом «Житомирська політехніка». Журнал публікує наукові статті, присвячені проблемним питанням забезпечення безпеки суспільних відносин.

http://politicon.iatp.org.ua/	Веб-сайт діє за підтримки Програми розширення доступу та навчань в Інтернет (ІАТР). Internet Access and Training Program (IATP) - це проект Бюро в справах освіти та культури (ЕСА) Держдепартаменту США, який адмініструється Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX). На сторінках сайту можна знайти: результати наукових та прикладних досліджень (статті, роздуми); книжкове ревію (розміщені повнотекстові монографії); оригінальні матеріали з іноземних журналів (Abroadpublications-Englishversion); періодика (посилання на журнали, які містять статті з соціально-політичної і політико-психологічної тематики); довідкова інформація; навчальні програми з політичної та соціальної психології, тренінги.
http://www.politics.lviv.ua/	Сайт містить наукову інформацію з досягнень в політологічній галузі.
http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/asv/homepage	Сайт наукового журналу «Acta Securitatae Volynienses», в якому публікуються результати теоретичних, наукових, прикладних та науково-експериментальних досліджень вітчизняних та закордонних фахівців з актуальних питань національної безпеки.
https://www.inter-nauka.com/magazine/public-administration/	Сайт журналу «Публічне адміністрування та національна безпека» Public Administration and National Security
https://journals.urau.ua/ispss/about	Сайт журналу «Інформаційна безпека людини, суспільства, держави».

Розробники програми

 Наталія НІКОЛАЄНКО
 Анатолій БАХТІН
 Світлана ШУЛЯК
 Володимир ЛІСОВСЬКИЙ
 Володимир КАСАТКІН